

הַלְבוֹת תַּפְלִין סִימָן מֵא מֵב

ע באר הגזירה

מֵא דִּין הַנוּשָׂא מִשְׁאוּי אִיךְ יִנְהַג בַּתַּפְלִין, וְכוּ סֵעִיף אֶחָד:

א. (א) "הַנוּשָׂא מִשְׁאוּי (ב) עַל רֹאשׁוֹ (ג) הוֹלֵץ תַּפְלִין שֶׁל רֹאשׁ עַד שֶׁיִּסְרֵר הַמִּשְׁאוּי. * וְאִפְלוּ מִטְפַּחְתּוֹ אֲסוּר לְהַנִּיחַ עַל הָרֹאשׁ שִׁישׁ בּוֹ תַּפְלִין. * אֲכָל דְּכָר שֶׁדָּרְכוֹ לִתֵּן בְּרֹאשׁוֹ כְּגוֹן כּוֹבֵעַ אוֹ מַצְנֶפֶת (ד) מִתָּר. הֵגַה * וְאִפְלוּ חֲכִי, אִם הוּא מִשְׁאוּי כְּכֹד (ה) (ו) אֲרֻכָּעָה קִבִּין וְהַתַּפְלִין (ז) נִדְחָקוֹת, צָרִיד לְהַסִּיךְ

(בית יוסף):

מֵב אִם מִתָּר לִשְׁנוֹת תַּפְלִין שֶׁל יָד לְשֶׁל רֹאשׁ, וְכוּ ג' סֵעִיפִים:

א. * אֲסוּר לִשְׁנוֹת תַּפְלִין שֶׁל רֹאשׁ לַעֲשׂוֹתָן שֶׁל (א) (ב) יָד, * וְאִפְלוּ לָקַח (ג) רְצוּעָה (ד) (ה) * מִהֶם

א. מקלות
ב. הרמב"ם פסק
ג. מהלכות תפלין

שערי תשובה

ס. מהם. עין באר היטב. וצריך ציון מה דקנט הטעם אברהם להפך ראש אחר למעלה, דמשמע שמהפך הרצועה הארבע ממש, שהרי אפילו בלא הפוך רק שבאותה הקצה של הרצועה הארבע בנקים שנפסקה שם הוא רוצה לעשות הקשר, נמי אסור. פיון שלחוקן הקצצה שהיה בה הקשר וקשרה למטה, הרי לה הוציאה מקדשה. ועל כל פנים מזה שפסקו ראם אין הרצועה כו, משמע דאם קושר הקצצה למטה אין קפיצה בהפכו לקד, וצין באר"ה רבה בשם רמב"ם שמתיר להפך, ור"ה רבה דחוק מזה, וכו', עין שם שנעשה כלם אבן אחת וקשה דצריך לש קצצה באינה צד מנה על האבן, ועל פרוץ דליקא קפיצה בבתי, וצין שם שכתב דמסימן י לא משמע הכי ורצה לומר, שיש סעיד קצין יד קטב בשם להם חמדות ושלשה בטעם הקצצה שלא להפך כו ויש קטב שלפי זה אין להקל ברצועה להפך, אף מסיק שם להקל גם בשלית אם נקצר למעלה ותיצא בה, עין שם. וגם בהלכות טענות חלק ב סימן נא שכתב באר היטב בשמו שמתיר, עין שם, אינו מתיר רק מדינה, וכתב שם שהמקפידים לעשות סימן בשלית אפשר דלא לו יש קפיצה גם בה, עין שם. והר"ה שומרי האלה רבה בשם רמב"ם אינו ר"ה כל כך, דבין דמפשה נסים הוי שקלא לא הוי בדרך דבקיות זה בהו כי אם נעשה גוש אחד בלול מבלי, אף בלאו הכי אין ר"ה מדברי אגדה ואסמכתא בעלמא קאמר. וקורב לומר, דמה שכתב הטעם אברהם להפך ראש כו אין נחתו הפך ממש להפך התחלתו ששלי פלפי הארץ ולתור עליון בתוך המעבדא לעשות בו הקשר, אלא פנתו מה שכתב ראש האחר, הינו, הראש של הרצועה האחרת שבנקים שנפסק שהיה מתחלה מרסק מהמעבדא,

באר היטב

(ב) ארבעה קבין. והוא עשרים וחמשה וקוים סוף משקל פראג, להם חמדות, כגון אברהם:

(ב) ד. אפילו אין לו תפלה של יד, פן משמע בנקרא. כגון אברהם: (ג) מהם. אם נפסקה רצועה של יד סמוך לקשר אסור להפך ראש האחר למעלה ולעשות בו קשר של יד, והתחתונה שהיה בו הקשר יקשר למטה, דמורידו מקדשהו פיון שהיה בו הקשר והידיד ועתה יעשה בו כריכות האצבעות. ואם אין הרצועה ארבע כל כך אזי לא יעשה כל כך כריכות סביב הדי, כגון אברהם, ובהלכות קטנות חלק ב סימן (כא) (נא) פסק להפיר, עין שם:

משנה ברורה

א (א) הנושא משאווי. זה מרי בכל היום, לא בשעת קריאת שמע ותפלה. ועין לקמן סימן צו סעיף ה': **(ב) על ראשו.** ואם הוא נושא משאווי על ידו במקום תפלין, דמסתמא מכסין הן וליכא גנאי, ואין צריך לחלץ כי אם בשעש בהמשא ארבעה קבין, דאז מסתמא התפלין רוצות על ידי זה ופרי מגדים, עין שם עוד: **(ג) חולץ תפלין של ראש.** ואם יכול לסלק המשאווי לצדדין שלא במקום התפלין, משמע מפרי מגדים דמתר, מכל מקום אם יש בהם משא ארבעה קבין נראה שיש להתמיר אף בכהאי גוונא, עין בית יוסף. ולהוציא זבל על ראשו, אפלו מעט, ואפלו לצדדין, אסור, דבכל גווי הוי כזה בזיון לתפלין שעל ראשו, אם לא כשמשלק אז התפלין של ראש מעליו שרי אף דנושא השל יד. ואם ירצה להוציא זבל על הדי, אפשר דאפלו אם התפלין הם מכסים בכנדי איכא כזה בזיון להתפלין שעליו ופרי מגדים: **(ד) מתר.** אף דהוא מנת על התפלין אין כזה בזיון לתפלין, בינן שהוא דרך מלבוש. אף אם הכובע גדולה, דתר שבכד הכובע לא יסיר את התפלין ממקום הראוי להן ונחתי אדם: **(ה) ארבעה קבין.** הם עשרים וחמשה לטראות ששוקלין בו הכסף בפראג ולחם חמדות: **(ו) נדחקות.** אין פירושו שהתפלין לזין ממקומן לגמרי ואין מונחין בדין, דכזה פשיטא שאסור ואפלו אם משאן קל, אלא רוצה לומר שמונחין במקומן בדרך מחמת המשווי שמת עליהם ומקצר את מקומם, והב"ח מקל בענין זה במצנפת וכובע ופרי מגדים:

א (א) ד. אפלו (ג) אין לו של יד ויש לו שתיים של ראש: **(ב) רצועה.** ופשוט דהוא היין נרמק המיתר לשל ראש, דגם הוא בכלל תשמיש קדשה כמו רצועה ונדאיתא מזה כו ע"כ, וכן מוכח בבאור הגר"א וכן כתב המגן אברהם לעיל בסוף סימן כח: **(ג) מהם.** כתב המגן אברהם, דאם נפסקה רצועה של יד סמוך לקשר, אסור להפך ראש האחר למעלה ונפקום שהוא חזק ולעשות בו הקשר של יד, והתתיכה שהיה בו הקשר יקשר עתה לזו למטה, דמורידו מקדשהו, כיון שהיה בו הקשר והידיד ועתה יעשה בו כריכות האצבעות, אלא אותה התתיכה צריכה גיזה. ואם אין הרצועה ארבע כל כך, אזי לא יעשה כריכות כל כך סביב הדי. וכן (ג) בשל ראש אם נפסק מה שמקיף הראש, אסור להפך מה שכתוף הקשר שהיה תוך לקשר משמע ת"ל. אמנם אם נפסקה הרצועה של ראש מבתוך להקשר ורוצה למשכה ולהורידה

שער הציין

א (ה) אברהם: (ז) דרך המים:

לוח עמוד הידוע: יום ב ג חשירי חשנא < יום ג ז אלול חשנא < יום ד יג אב חשעב < יום ה יט תמוז חשעו < יום ו כה סיון חשנב